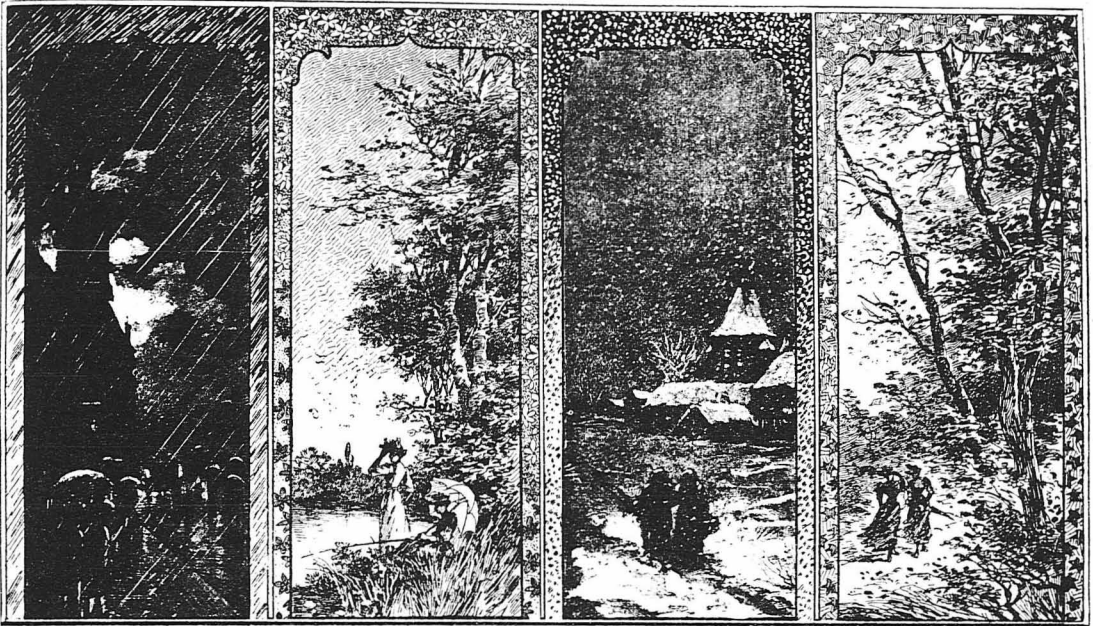

ΕΝΑ ΤΕΤΡΑΠΤΥΧΟ

...Βροχή, "Ήλιος, Χιόνι, "Ανεμος...

ΕΞΕΝΑ ΑΡΙΣΤΟΥΡΓΗΜΑΤΑ

ΤΟΥ ΕΡΡΙΚΟΥ ΛΕΓΚΡΑΝ

ΔΥΟ ΡΑΓΙΣΜΕΝΕΣ ΚΑΡΔΙΕΣ

Τις σημειώσεις που θα διαβάσετε παρακάτω, τις βρήκα τον 'Οκτώβριο του περασμένου έτους, γραμμένες έλαφο σέ φέλλα σημειωματρίου, μέσα σ' ένα ξεχασμένο ξενοδοχείο, πίσω από τη ντουλάπα του δωματίου μου :

6 Α β γ ο υ σ τ ο υ . «... Έβγαλα έδω πέρα καταστρατημένη. Η ζωή μου ή Φραντζέσκα, μόλις είδες τη φεταρμενιά μου, μου είπες: —Το ταξίδι σας έλαρακούφισα, δεσποινίς! Σηφισα όμως έβλεπα καί περτάλη ζήτη...

«Όπόσο ή αγαθή αυτή γυναίκα γράφεις τί σ'αβάνει πραγματικά μέσα μου. Ήξερα πως ή μέρα αυτή ήταν ή ίδια σ' εκείνη, κατά την οποία άναγκάσθηκε ό Ραϊμόνδος, χωρίς νά ξαναγορίσει.

Ήρθεσ από τότε ένας χρόνος, ένας χρόνος διολίσθησε, κατά τον οποίο δεν ξαναβάνηκες πια στον ορίζοντά μου, Ραϊμόνδος στ' Αιτωλία, φάλαττ μου, που είχα άναγκαστεί νά σέ κάνω σ'εξόχιο μου!

«Ο χρόνος αυτός μου φάνηκε μακρότερος απ' όλα τα χρόνια μαζί της νεανικής μου ηλικίας. Γιατί ή δίχως έβλεπα νύχτες καί ή γραμμές τούρα μέρες, ίσοδυναμούν ή καθένα με πολλά μέρηματα για τή δραστηριότητάς μου.

Κι' έγω, που βρισκόμην έλάφο στο άνθος της νεότητάς μου, παρ'όλο αυτός πόλλες αντίδες στο λυκόσολο μου. Μοιάζω από τούρα με γοργό, γιατί ή όψη μου ή δρασερή μαρτύρησε από τή δάκρυα που χύνω...

«Α, Ραϊμόνδος! Με μεταξοβιοσκήεις όπως τό χαϊδεύαμενα παιδά μεταξοβιοσκήοντας τα παργαδιά τους όταν καί βρεγέθουν! Δεν με ληστέψηκες καθόλου, την όρμησή, έβλεπα που μου ήσαν ή μόνη έλπίδα...

Κι' όπόσο ή καρδιά μου δεν έχει την τόλμη νά σέ καταραστή, 'Εγώ δεν αισθάνομαι τίποτα άλλο για σένα, παρά μίαν άπειρη στοργή.

Το ξέρω πως ποτέ δεν θα έλπιση της αυτό τό μέρος καί πως δεν έπίσχυι έλπίδα νά σέ συναντήσω ποιανά μέρα στο δρόμο. Μου φάνηκε όμως νά γράψω άκόμα σ' αυτά τή όρώα μέρα, όσον πε-

ρυσες τή πρώτη χρόνια της νεανικής σου ηλικίας...

1 0 Α β γ ο υ σ τ ο υ . «Γιατί δεν έρχόμην από προητέρας έδω :

«Η μαζή που είχε γραμμένη γάτο από ένα όφραμα κατάφρατο με πύξα καί σ' όξίς. Τό δάσος άρχίζει από τό μέρος που τελειώνει ό κόλπος του ξενοδοχείου, στο άπιο μένο.

«Ω θεία καλλονή της φάνης! Έδώ που φάνεται πως γίνεται λεπότερο βαρύν ή θλίψη μου, ή όποία ποτέ δεν άνακουφίστηκε από τους θρήνοις μου...

1 2 Α β γ ο υ σ τ ο υ . «Α, τί δραστηριότητα που είχα! Σήμερα τό πρσί ή Φραντζέσκα υπήρξε στο δωμάτιό μου καί μου είπες αυτά τή απία λόγια :

— Λεπταίνις... έβλεψη είχε δώ!

Καί άμέσως κατάλαβα, Ένοούθη την έλπίά μου, την 'Αδοτανή ντ' Αιτωλία, έβλεψη που έκανε γυναίκα του καί που άγαπά ό Ραϊμόνδος, έβλεψη που έβλεπα, χωρίς άλλο, ατία της εγκαταλείψεώς μου.

Αισθάνθηκα τότε μέσ απ' τή βάρη της καρδιάς μου ότι μισούσα αυτή τη γυναίκα καί άρχισα νά έπιθυμώ τό ζωά της, νά έβχοναι καί τής συμβούν μεγαλύτερες δρασεις από τις δικές μου...

Ερχθήκα άκόμα νά άκουσω μία μέρα ότι ό Ραϊμόνδος, ό όποιος την αγαπούσε περισσότερο από μένα, την έβαρτέθηκε καί την καταδίωκε νά λυθεί από τή θλίψη της...

Καί ήμουν βέβαιη ότι, άν την έβλεπα νά έσπαθή, θα αισθανόμην μέσα μου μία γλυκύα καρδιά, μία βαριά άνακούφισι...

«Αλλά πως είχε δυνατόν νά πραγματοποιηθούν ή φαντασιοληξίες μου, οι πόθοι της ερωτευμένης μου καρδιάς!...

1 3 Α β γ ο υ σ τ ο υ . «Μά τί ήθελε νά κάνει έδω αυτή ή γυναίκα, χωρίς τό Ραϊμόνδο; Δεν μπορού να καταλάβω...

Την είδα από όλίγον από μαζού, στο δρόμο που φέρνει στο γειτονικό χωριό.

Είχε λεπτανομένη καί μου-

'Η όψη μου ή δρασερή μαρτύρησε από τή δάκρυα που χύνω!...

ψη. Φαίνεται ότι δεν αγαπά τίς ζωηρά χρώματα...
 1 4 Α ό γ ο ύ σ τ ο υ.—«Σήμερα διαταραχθήκα μαζύ της στο δωμάτιο. Δεν με γνωρίζει...»

«Αμα με αντίκρισε, μου έκανε μια κλίση με τὸ κεφάλι της και δὲν πρόσεξε...»

«Τὴ χαριτωμένη που εἶνε!»

«Ἐχει μεγάλα μάτια σὰν τῆς πέδριας και φαίνονται βαθισμένα σὲ ρυτίτσες. Τὰ μαλλιά της εἶνε καστανά, με χρώμα χρυσοξανθο ἐδὼ κι' ἐκεῖ.»

«Μὰ τί νὰ συμβαίνει ἄραγε; Μοῦ φάνηκε πονεμένη... Δυστοχημένη... Τὴ νάχη; Μήπως ὁ Ραϊμόνδος ἔλαψε νὰ τὴν ἀγαπά; Ἔλασαν ἢ κατὰρες μου; Εἶνε δυστοχημένη;...»

«Δυστοχημένη και σὺ, φτωχὴ Ἀδριανή!... Νὰ λοιπὸν πὸν ἀρχίζω νὰ σὲ συμπανῶ, κακότιχη γυναῖκα!... Κι' ἐγὼ, ἢ ὅποια εὐχόμενοι ἄλλοτε νὰ ὑποφέρης δια τὰ σκλήρα μαρτύρια πὸν ὑποφέρω ἐγὼ, ἄλλαξα γνώμη με μὰς...»

«Τώρα σὲ θεωρῶ ὅμοια μου, ἀδελφὴ μου σὴ δυστοχία, μὰ γυναικα πὸν ἡ καρδιά της ἦταν πεπομένο νὰ συντραπῆ κατὰ τὸν ἴδιον τρόπο ὅπως ἢ ἡ δική μου!»

«Ὅταν τὴν ἀντίμασα, τὰ μάτια της ἦσαν ἀκόμα κόκκινα ἀπ' τὰ κλάματα και τὰ δάχτυλά της ἔφαγγαν σπασμοδικὰ τὸ μουσκεμιεὸν μαντήλι της...»

«Ἔτσι τὸ μάντεμα δια ἀμέσως, ὡς πὸν νὰ φτάσω στὸ ξενοδοχεῖο. Μπαίνοντας στὸ διάδρομο ἀκούσα τίς ὑπέρητες νὰ μιλοῦνε.»

—Γιὰ τὸν κύριο ντ' Αὐτοῦς ρωτᾶς; ἔλεγε ἢ μιά. Εἶνε στὸ Τρονβίλ και δὲν κάνει τίποτε ἄλλο παρὰ νὰ διασκεδάζη!...»

—Ἀποῦς ἐκεῖ, νὰ βρισκωντοί τέτοιοι ἀκαροὶ ἄντρες!...»

—Νὰ πὸν βρισκωντοί!...»

—Και νάχη μὰ τόσο γλυκαὶ γυναῖκα! Κι' αὐτὴ ἢ καίμην νὰ κλαίη νύχτα-μέρα!...»

«Ἀπὸ τὰ λόγια ἀκούσα και σφίχτηκε ἡ καρδιά μου.»

«Ἀδριανή, Ἀδριανή, πόσο σε λυποῦμαι τώρα πειά!»

«Ἐκανε κι' ἐστὸ τὸ δνεῖρο πὸν κάνει κάθε νύχτα κοπέλλα!»

«Και τὴν ἡμέρα πὸν τὸ εἶδες νὰ πραγματοποιεῖται, καθὼς ἦσαν κάτωση μέσα στὸ λεικὸ φουρέα σου, ἐπέβαινες ἀπὸ χωρὰ κι' ἀπὸ εὐτυχία...»

Κι' ἔτσι πέρασαν λίγες ἡμέρες και συνδέθηκες περισσότερο μαζύ του, αὐτὸς ἄρχισε νὰ σὲ βαρβαίνει και νὰ σὲ περιφρονῇ...»

«Ἀδριανή, ἐστὸ πὸν σε καταρτίστικα σὴς ὥρες τῆς παραφοράς μου, τώρα νοιώθω πὸς ἔχεις τὴν ἴδια μοῖρα κι' ἐμένα!...»

1 7 Α ό γ ο ύ σ τ ο υ.—«Πρωχτές, πλησίασε ἢ μὰ τὴν ἄλλη και κοιβενητάσαμε. Δεν ἐποφύεται τίποτε, δὲν ἔχει πὸν εἶμα... Τόσο τὸ καλύτερο ἔπος...»

«Μετὰ τὸ πρόγευμα ἔβιζε ν' ἀνταποδοθῆ και πάλι και κάναμε μαζύ ἕνα μαζουρὸν περπάτι.»

«Δὲν ἀγγήσαμε νὰ ἀνακαλύψουμε ὅτι εἶχαι ἀρκετὲς ὁμοιότητες, και σὴς σκεψῆς και στὰ ἀσθμάτα.»

«Ὁ, τώρα ὁμολογῶ πὸς τῆς ἀξίζει κι' αὐτῆς ν' ἀγαπιεῖται ἀπὸ τὸ Ραϊμόνδο!...»

2 2 Α ό γ ο ύ σ τ ο υ.—«Ἢ σινομιλίε μας εἶνε πάντα μιλαζωλικῆς.»

«Ὅποσο, σιγά-σιγά, ἐντέλως ἀνελαίσθητα, παρασιφθῆρας σὲ ἀμοιβαῖες ἐξομολογήσεις και ἀναπολόγησε τίς πιναῖς τῆς ζωῆς, ἀλλ' ἀόριστα κίσιος, σὰν νὰ μιλοῦσαν γιὰ τρίτα πρόσωπα.»

«Ἐπὶ τέλος ἢ Ἀδριανὴ μὸν ἐκωλυροῦθηκε τὰ πάντα και ἢ ἔκανε νὰ νοιώσω ὅλη τὴν ἀπελπίση τῆς καρδιάς της.»

«Γιατὶ ἰσάχων μερικὲς στιγμῆς, κατὰ τίς ὁποῖες αισθανόμιας τὴσιν ἀνάχη νὰ εἰλοῖμαι διὸ λόγια γιὰ τὸν πόνο μας και ν' ἀκούστικαι διὸ λόγια παρηγορητικὰ ἀπὸ ἕνα στόμα φιλικὸ!»

«Ἐβια θὰ τῆς ἐνέλπινα ἐπιστολήσιν, γιατί ἄρχισε νὰ μὸ μιλῇ ἀναπολοῖστικα γιὰ τὸ Ραϊμόνδο.»

«Και πρῶστε τὸ ὄνομά του, τὸ λυτρεντὸ ὄνομά του!»

«Μόλις τὸ ἀκούσα νὰ τὸ πρόφερη μὴ ἄλλη, χλωμάσια κι' ἄρχισα νὰ τρέμω!...»

«Ἐκείνη ἡμῶς δὲν κατέλαβε τίποτε. Κρατώντας τὰ μάτια μισόκλειστα και προσήλωμενα πρὸς τὴν ἴδια διεύθυνση, φαινοταν σὰν νὰ ρεμβάιζε ἐνόσω μιλῶδες.»

«Και μὸν διηγῆθηκε τὴν ἱστορία της με κάθε λεπτομερεία.»

«Μὸν περιγράφηκε τίς πρῶτες μεθυστικῆς ἐντυπώσεις της πὸν γρήγορα τίς διαδέχτηκε ἢ ἀπογοήτευσι.»

«Ἐπειτα ἄρχισε νὰ μὸ λέη πὸς τ' ὀ...»

νεροῦ της ἔβινε συντρίμμα, πὸς τὸ πούλι τῆς ἀγάτης ἔπεσε ἀπὸ τὸν οὐρανὸν λαβωμένο στὴ γῆ!...»

Μαρσὸτὰ σὲ μὴ τόσο ψυχικὴ θλίψη ἐνοιώσα πὸς ἐγὼ ἦμουν λιγώτερο δυστοχῆς ἀπὸ αὐτῆ.»

«Ἐγὼ ἀπονοήθηκα ἀπὸ τὸν κόσμο γιατί τὸ θέλησα ἢ ἴδια, ἐνὼ ἢ Ἀδριανὴ βροῆθηκε ἔφηρη μέσα στὸ συζυγικὸ της σπιτὶ!...»

3 1 Α ό γ ο ύ σ τ ο υ.—«Χτὲς ἀνταποδοῖθαμε με τὴν Ἀδριανὴ νοήτρια ἀπ' τίς ἄλλες μέρες. Φτωχὴ γυναῖκα!... Ἐβιχε περᾶσει ὀλόκληρη τὴ νύχτα της κλαίοντα σὴν ἀνάχη τὸν πεπομένο.»

«Ὅταν βροῆθηκεμα πλάι-πλάι, ὅτ' ἐγὼ μὸ μέροςα νὰ κρῶθω τὴ συγγινησί μου. Καὶ σφίχτικαι ἔξαλλες, ἢ μὰ σὴν ἀγκυλιά τῆς ἄλλης!»

«Τότε ἢ Ἀδριανὴ γύρισε και μὸ εἶπε: —Και σὺ εἶσαι πονεμένη!... Και σέμα ἢ καρδιά εἶνε γαρισομένη!... Γιατὶ; Γιατὶ κρῶβεις τὸν πόνο σου; Δὲν μὸβεις ἐμπιστοσύνη;... Πές μου λοιπὸν... Ποῖος σοῦ κομιδίασε τὴν καρδιά σου;...»

«Τὴν κῶταξα διακρομένη, Δὲν μποροῖσα νὰ συζητηθῶ πειά. Τὰ χεῖλι μου μὸβῆσαν ἀέλια: —Ἐκείνος!... Ὁ Ραϊμόνδος!... Ὁ ἄντρας σου!...»

«Δὲν θύμωσα... Δὲν ἔφαριάστικαι... Τὸ εἶχε σφῆδὸν μαντέψει, με τὴ διαίσθησι πὸν ἔχουν ἢ γυναῖκες σ' αὐτὸν τοῦ εἶδους τὰ περιστατικά. Μὸ ἀγκυλίσαε πὸ σφίχτὰ ἢ ἄρχισα νὰ κλαίη, νὰ κλαίη!... Ἐπειτα μὸβῆσαε σιγά, ἔφαρισομένη: —Τὸν ἀνάστησε πὸλ: —Μ' ὄλη μου τὴν καρδιά, —Ἔτσι κι' ἐγὼ!... Και σ' ἀκαγιήθηκε; —Ναί!... —Ὅπως και μένα!... Στάπασε λίγο κι' ὑστερα ἔφαρισομένη: —Και τὸν ἀγαπᾶς ἀκόμα; —Ὁ, ναί, πὸλ, πὸρα πὸλ. —Κι' ἐγὼ τὸν ἀγαπῶ!...»

Κι' εἰμίμαε ἔτσι ἀγκυλισομένης, ἀδελφομένης ἀπ' τὸν πόνο, ἢ φιλενάδα κι' ἢ σύζυγος, κλαίοντας μὸ ἀπελπίση γιὰ τὸν ἴδιον ἄντρα, γιὰ τὸν ἴδιον μὰς δῆμο!...»

HENRI LECRAND

ΑΠΟ ΤΩΝ ΞΕΝΟ ΤΥΠΟ

Τ' ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΕΝΟΣ ΠΕΙΡΑΜΑΤΟΣ

Κάποιος γιατρός στην Αμερικανική θέλησε πρὸ τινος νὰ ἐφαρμοσῆ μὴ δικὴ του μεθόδου θεατρικῆς, ἀλλὰ ἀπέτυχε κατὰ τὸν πὸ ἀγάνταστο τρόπο. Καὶ ἰδοῦ πὸς: —Ὁ γιατρὸς αὐτὸς εἶχε ἕναν ἀσθενή, ὁ ὅποιος ἔπαυσε ἀπὸ φθοῖα και βροσάτανε στὰ τελευταῖα του. Ἐπειδὴ λοιπὸν μεταχειροῖστικαι ὅλα τὰ φάρμακα χωρὶς νὰ τὸ βελτιώσῃ καθόλου τὴν κατάστασι, ἀποφάσισε νὰ καταφύγη και σ' ἄλλο ἔνα, τὸ τελευταῖο.»

Ἀφῆρσε δηλαδὴ τὸ αἷμα ἐνὸς κριαριοῦ και τὸ εἰσῆγαγε μέσα στὸ σῶμα του ἀρρόστον δια μεταγωγῆς. Μετὰ τὴν εἰσαγωγή τοῦ ἔξενου αἵματος, ὁ ἀρρόστος ἐκάλυψε μὸς ἀμέσως, και μάλιστα σὲ βαθμὸ ἀνηχητικῶ.»

Μόλις δηλαδὴ ἔφαρισοῖστικαι τίς δυνάμεις του, πήδησε κάτω ἀπ' τὸ κρεβάτι και, κωνόντας τὸ κεφάλι τὸν σὰν κριαρὸν θέλησε νὰ ὀρμισῆ κατὰ τὸν γιατρὸν και νὰ τὸν χτυπήσῃ. Ὁ Ἀσκληπιδῆς, βλέποντας τὸν κίνδυνον, ἔτρεπε εἰς φυγὴν και κλείστικαι στὸ διπλανὸ δωμάτιο.»

Τὸν ὁ ἀρρόστος, με τὴν ὀρημὴ πὸν εἶχε λάβει, πήγε και χτύπησε ἀπάνω σὴν πόρτα, χωρὶς ἄμως νὰ πᾶθι τίποτε. Κατόπιν, ἔπειδὴ ἤθελε κίσιος νὰ ἔξελπισῇ, χτύπηξε ἀπάνω σὴν περσὶά του, ἢ ὅποια ἦταν κι' αὐτῆ ἐκεῖ, και με μὴ κοιποῖνιά τὴν ἔσφικε κάτω ἀνοήστικα.»

Ἐπειτα ἄρχισε νὰ βελάζη σὸν πρόβατο και νὰ προσπαθῆ νὰ φανῆ τὸ χορτάρι και τὰ λουλούδια πὸν ἦσαν... Ἐωργασομένη ἀπάνω στὸ χαλὶ. Τέλος, ἔπειτ' ἀπὸ ἰταρακροῦστικαι ἀγῶνας ὁ γειτόνης τὸν κατῶβῆσαν νὰ τὸν δέσουν και σὲ λίγες μέρες ὁ ἀτυχῆς ἀνθρώπος ἀπέθανε. Θῆται τὸν γιατρὸν του!»

ΓΝΩΜΙΚΑ ΤΟΥ ΣΑΙΞΠΗΡ

Προτιμὸ νὰ προλαβῶν τὸ πρᾶγμα πὸν φοβόμια πρὸν ἢ φοβόμια μῆπως αὐτὸ με προλάβῃ.

—Κι' ὁ ζητιάνος ἀκόμα, ὅσο κι' ἄν εἶνε φτωγὸς, κἀπὶ θάχη περιττὸ.»

—Κοντὰ στὸν χειρότερό του, ὁ κακὸς φαίνεται κι' αὐτὸς καλόκαρος.»

Ἐδὼ μὸ φαίνεται πὸς γίνεται λιγώτερο βαρετὸ ἢ θλίψη μου...»

